

פסחים ס

משנה.

פסול	הפסח ששחטו שלא לשמו, וקבל והלך וזרק שלא לשמו או לשמו ושלא לשמו, או שלא לשמו ולשמו
-------------	--

- כיצד "לשמו ושלא לשמו"? לשם פסח ולשם שלמים.
- "שלא לשמו ולשמו" - לשם שלמים ולשם פסח.

שאלה: בעי רב פפא: בעבודה אחת תנן או בשתי עבודות תנן?
הסבר צדדי השאלה:

- בעבודה אחת תנן, ורבי יוסי היא, דאמר אף בגמר דבריו אדם נתפס. דאי רבי מאיר הא אמר תפוס לשון ראשון.
  - או דילמא בשתי עבודות תנן, ואפילו לרבי מאיר דאמר תפוס לשון ראשון - הני מילי בעבודה אחת, אבל בשתי עבודות - מודה דמיפסיל.
- שאלה בירור על השאלה:** אמרי: אהייא?
- אי נימא **אשלא לשמו ולשמו** - בין בעבודה אחת בין בשתי עבודות, בין לרבי מאיר בין לרבי יוסי איפסיל ליה מקמייתא, דהא לרבי יוסי נמי אף בגמר דבריו אדם נתפס אית ליה.

תשובה:

- אלא: **אלשמו ושלא לשמו** מאי?

ניסיון 1 לענות על השאלה ממשנתנו: תא שמע: **הפסח ששחטו שלא לשמו, וקבל והלך וזרק שלא לשמו.** היכי דמי?

- אי נימא כדקתני - למה לי עד דמחשב לכולהו? מקמייתא איפסיל ליה!
  - אלא לאו הכי קתני: הפסח ששחטו שלא לשמו, אי נמי: שחטו לשמו, וקבל והלך וזרק שלא לשמו. אי נמי: שחטו וקבל והלך לשמו, וזרק שלא לשמו, דהויא לה שתי עבודות.
  - אימא סיפא: **לשמו ושלא לשמו.** היכי דמי?
  - אי נימא בשתי עבודות - היינו רישא.
  - אלא לאו - בעבודה אחת, ורבי יוסי היא, דאמר אף בגמר דבריו אדם נתפס.
- דחייה:** לא, לעולם בשתי עבודות.
- ורישא דקאי בשחיטה וקא מחשב בשחיטה. אי נמי: קאי בזריקה וקא מחשב בזריקה.
  - סיפא: דקאי בשחיטה וקחשיב בזריקה, דאמר: הריני שוחט את הפסח לשמו, לזרוק דמו שלא לשמו. וקא משמע לן דמחשבין מעבודה לעבודה, והיינו בעיא דרב פפא.

סיפא - או לשמו ושלא לשמו, או שלא לשמו ולשמו	רישא - הפסח ששחטו שלא לשמו, וקבל והלך וזרק שלא לשמו	
1	2	כמה עבודות - לפי הניסיון להוכיח כפי מי המשנה?
ר' יוסי - אף בגמר דבריו אדם נתפס		
2	2	כמה עבודות לפי הדחייה
הוא בתוך עבודה וחושב על עשיית עבודה אחרת שלא לשמה - דמחשבין מעבודה לעבודה		
יכול להיות לפי כולם כי אין כאן תפוס לשון ראשון		כפי מי המשנה?

ניסיון 2 לענות על השאלה ממשנתנו: תא שמע: **או שלא לשמו ולשמו - פסול.** היכי דמי?

- אי נימא בשתי עבודות - השתא **לשמו ושלא לשמו** אמרת פסול, שלא לשמו ולשמו מיבעיא?
- אלא לאו בעבודה אחת, ומדסיפא בעבודה אחת - רישא נמי בעבודה אחת.

דחייה: לא, לעולם בשתי עבודות. ובדין הוא דלא איצטריך ליה, ואידי דתנא **לשמו ושלא לשמו** - תנא נמי **שלא לשמו ולשמו**.

רישא של המשפט השני במשנה - לשמו ושלא לשמו פסול	סיפא - או שלא לשמו ולשמו - פסול
1	1
ר' יוסי - אף בגמר דבריו אדם נתפס	
2	2
אפילו ר' מאיר יודה בשתי עבודות שפסול - אין דין של תפוס לשון ראשון בשתי עבודות	

ניסיון 3 לענות על השאלה מהמשנה הבאה: תא שמע: **שחטו שלא לאוכליו ושלא למנויו, לערלים ולטמאין - פסול**. הכא פשיטא בעבודה אחת, ומדסיפא בעבודה אחת - רישא נמי בעבודה אחת. **דחייה**: מידי איריא? הא - כדאיתא, והא כדאיתא: סיפא - בעבודה אחת, רישא - אי בעבודה אחת אי בשתי עבודות.

ניסיון 4 לענות על השאלה מהמשנה הבאה: תא שמע: **לאוכליו ושלא לאוכליו - כשר**. היכי דמי?
 • אי נימא בשתי עבודות, וטעמא - דחשיב בזריקה, דאין מחשבת אוכלין בזריקה. הא בעבודה אחת, כגון בשחיטה דמהניא ביה מחשבת אוכלין - פסול. והא קיימא לן מקצת אוכלין לא פסלא!

• אלא לאו בעבודה אחת, ומדסיפא בעבודה אחת - רישא נמי בעבודה אחת. **דחייה**: מידי איריא? הא כדאיתא והא כדאיתא; סיפא - בעבודה אחת, ורישא - או בעבודה אחת או בשתי עבודות.

שאלה: איבעיא להו: פסח ששחטו בשאר ימות השנה **לשמו ושלא לשמו**, מהו? מי אתי שלא לשמו ומפיק ליה מידי לשמו, ומכשיר ליה, או לא?

תשובה 1: כי אתא רב דימי אמר: אמריתא לשמעתא קמיה דרבי ירמיה: הואיל ולשמו

ושלא לשמו

מכשירו שלא בזמנו.

אף שלא לשמו המכשירו שלא בזמנו - אין מוציאו מידי לשמו, ופסול. (כשאומרים "לשמו ושלא לשמו")

תאמר בלשמו (שלא בזמנו?) -

שכן אינו נוהג בכל הזבחים אלא בפסח בלבד

=

מכשירו בזמנו

מה לשמו המכשירו בזמנו - אין מוציאו מידי שלא לשמו (כשאומרים "לשמו ושלא לשמו")

תשובה 2 (דעה חולקת): ואמר לי: לא, אם אמרת בשלא לשמו (בזמנו) -

שכן נוהג בכל הזבחים. ≠

השאלה חוזרת: מאי הוי עלה?

תשובה: אמר רבא: לשמו ושלא לשמו - כשר, דהא סתמו לשמו קאי. ואפילו הכי, כי שחיט ליה שלא לשמו - כשר. אלמא: אתי שלא לשמו ומפיק ליה מידי לשמו. כי שחיט נמי לשמו ושלא לשמו - אתי שלא לשמו ומפיק ליה מידי לשמו.

דחייה: אמר ליה רב אדא בר אהבה לרבא: דילמא שאני היכא דאמר מהיכא דלא אמר.

תיזוק לדחייתו: דהא **לאוכליו ושלא לאוכליו כשר**.

לאוכליו	שלא לאוכליו	לאוכליו
כשר	פסול	כשר

וכל היכא דשחיט ליה שלא לאוכליו לחודיה - פסול. ואמאי? הא סתמא לאוכליו קאי! אלא: שאני היכא דאמר מהיכא דלא אמר. הכי נמי - שאני היכא דאמר מהיכא דלא אמר.

תגובות רבא לדחייתו: אמר ליה: מידי איריא? בשלמא התם - כמה דלא עקר ליה בשחיטה סתמיה ודאי לשמו קאי. אלא הכא - סתמיה לאוכליו קאי? דילמא

מימשכי הני ואתי אחריני ומימני עלויה. דתנן: **נמנין ומושכין את ידיהם ממנו עד שישחט**.

